

حقوق مالی و اقتصادی

تألیف:

شعبان فروتن

کارشناس ارشد حقوق مالی - اقتصادی

انتشارات هاوار

۱۴۰۱

سرشناسه	: فروتن، شعبان، ۱۳۴۵-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق مالی و اقتصادی = Financial and economic rights/تالیف شعبان فروتن.
مشخصات نشر	: ایلام: هاوار، ۱۳۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۹ ص.
شابک	: ۴۰۰۰۰۰ ریال 4-26-7485-622-978:
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت موضوع	: کتابنامه: ص. ۱۳۳ - ۱۳۹. پولشویی -- ایران Money laundering -- Iran پولشویی -- قوانین و مقررات -- ایران Money laundering -- Law and legislation -- Iran پولشویی -- جنبه های حقوقی Money laundering -- Legal aspects
رده بندی کنگره	: HVA۸۰۷۹
رده بندی دیویی	: ۱۶۸۰۹۵۵/۳۴۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۴۳۵۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

حقوق مالی و اقتصادی

تألیف	شعبان فروتن
ناظر چاپ و نشر	بهزاد اویسی
سال چاپ	۱۴۰۱
تیراژ	۱۰۰۰
ناشر	هاوار
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۴۸۵-۲۶-۴
حروف چینی و صفحه آرایی	سجاد حاتمی
طراح جلد	لیلی ده بالایی
قیمت	۴۰۰۰۰ تومان

تلفن: ۰۹۱۸۸۴۰۶۶۳۰

آدرس ناشر: ایلام، چالیمار، بلوار نماز

ناشر برگزیده استان در سال های ۹۶ تا ۹۹

پیشگفتار

در طی دهه‌های گذشته مفهومی جدید از جرم در امور اقتصادی به عنوان «پولشویی» به منته ظهور گذاشته که به دلیل ابعاد بسیار مخرب آن در سطح ملی و بین‌المللی توجه نظام‌های اقتصادی، سیاسی و حقوقی کشورها و سازمان‌های بین‌المللی را به خود معطوف داشته است. پولشویی فرآیندی است از پردازش عواید حاصل از فعالیت‌های مجرمانه به منظور تغییر ظاهر منشأ غیرقانونی مال، به گونه‌ای که سوءظنی در مورد منشأ غیرقانونی آن برانگیخته نشود. در طی دهه اخیر نیز سیستم‌های مالی از شکل جدیدی از کارکرد به نام الگوی الکترونیکی بهره‌مند شده‌اند. به موازات گسترش فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات، در جهت مخفی سازی منابع درآمد نامشروع، بشر شاهد ظهور شکل جدیدی از جرایم از جمله «پولشویی الکترونیک» می‌باشد که شناخت آن، مستلزم مطالعات جرم شناختی جدیدی است به طوری که حوزه مقررات کنونی را با چالش جدی مواجه کرده و لزوم بازنگری گسترده این تدابیر و اقدامات را موجب شده است. در این مجموعه، به روش کتابخانه‌ای با بهره‌گیری از ابزار فیش برداری، سعی بر آن است که به بررسی مواد قانونی و با رویکرد تطبیقی بین ماهیت پولشویی سنتی و الکترونیکی، شباهت‌ها و تفاوت‌ها در حوزه عناصر و ارکان تشکیل دهنده جرم، وجوه تمایز جرایم موصوف، ضرورت جرم‌انگاری جرایم پولشویی الکترونیکی در حقوق داخلی و زوایای مختلف ارزشی، نظری، تاریخی، اجتماعی، هنجاری و حقوقی داخلی، با محوریت اهداف و اصول نهادهای ذیربط و تحت عنوان «بررسی تطبیقی مفهوم، روش و آثار حقوقی پولشویی الکترونیکی با روش‌های سنتی»، مورد بررسی تحلیلی قرار گیرد.

مقدمه.....	۱۱
------------	----

فصل ۱. مبانی نظری و مفهوم شناسی جرم پولشویی

مبانی نظری و مفهوم شناسی جرم پولشویی.....	۱۵
مفاهیم و مبانی.....	۱۶
جرم.....	۱۶
جرایم اقتصادی.....	۱۹
پولشویی.....	۲۴
پول الکترونیکی.....	۳۰
پولشویی الکترونیکی.....	۳۴
کلیات و پیشینه تحقیق.....	۳۵
تاریخچه پولشویی.....	۳۵
پولشویی و اثرات آن بر نظام اقتصادی.....	۴۰
ارتباط پولشویی با جرایم دیگر.....	۴۸

فصل ۲. جرم پولشویی در مفهوم سنتی آن

ارکان جرم پولشویی.....	۵۵
انواع و روش های پولشویی.....	۶۳
فرآیند پولشویی.....	۶۵
جایگذاری یا مکان یابی و استقرار.....	۶۵
لایه گذاری یا پنهان سازی.....	۶۶
درهم آمیزی یا یکپارچه سازی و ادغام.....	۶۸
جایگاه جرم پولشویی در مقررات کیفری ایران.....	۶۹
پولشویی در فضای الکترونیکی.....	۷۰
پول و بانکداری الکترونیک؛ ابزارهای جدید پولشویی.....	۷۵
ویژگی های پولشویی الکترونیکی.....	۸۲
وصف فراملی بودن.....	۸۲

۸۴	 سازمان یافتگی
۸۶	 بهره‌گیری از فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات
۸۷	 مراحل و روش‌های پولشویی الکترونیکی
۸۷	 جایگذاری الکترونیکی
۸۷	 لایه بندی الکترونیکی
۸۷	 یکپارچه سازی الکترونیکی
۹۳	 مبارزه و پیشگیری از جرایم پولشویی الکترونیکی
۹۳	 جایگاه پولشویی در نظام حقوقی داخلی
۹۸	 پولشویی الکترونیکی در کوشش‌های جهانی و اسناد بین‌المللی
۱۰۵	 مدل قانونی پیشنهادی توسط «دفتر جرایم و مواد مخدر سازمان ملل» در سال ۲۰۰۵
۱۰۷	 مدل قانونی پیشنهادی «سازمان کاری اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی» در سال ۲۰۰۶
۱۰۷	 توصیه نامه دهم
۱۰۸	 توصیه نامه هفتم
۱۰۸	 توصیه نامه اختصاصی هفتم
۱۱۰	 توصیه نامه ۱-۱۷
۱۱۱	 توصیه نامه ۴-۱۷
۱۱۱	 پولشویی سنتی در مقابل پولشویی الکترونیکی

فصل ۳. نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۱۱۷	 نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۲۳	 ضمائم
۱۳۳	 فهرست منابع و مآخذ

مقدمه

پولشویی، فرآیندی پیچیده، مستمر، درازمدت، گروهی و غیرقانونی است که به طور معمول در مقیاسی بزرگ و در طی انجام آن، عواید و درآمدهای ناشی از اعمال خلاف قانون، مشروعیت می‌یابد به نحوی که منشاء مجرمانه آن از لحاظ ردیابی مشکل می‌شود. امروزه تحول شگرفی در نظام پولی به واسطه انقلاب اطلاعات و ارتباطات به وجود آمده است که آثار شدیدی بر زندگی اجتماعی و اقتصادی انسان‌ها گذاشته است و باعث بوجود آمدن مفهومی جدید از پولشویی به نام پولشویی الکترونیکی گردیده است؛ به طوری که با پیشرفت تکنولوژی این جرم از طریق رایانه و اینترنت صورت می‌پذیرد. حساسیت و ویژگی جرایم پولشویی، سیاست کیفری خاصی را در نظام‌های سیاسی مختلف به دنبال داشته است. علاوه بر جرم انگاری، سیاست کیفری تقنینی دولت‌ها در زمینه نحوه تنظیم قواعد دادرسی و انتخاب ضمانت اجرای کنترلی نیز متأثر از مؤلفه‌هایی هم چون فضای سیاسی جامعه، آموزه‌های کیفری و نیز افکار عمومی داخلی جامعه و همین‌طور نحوه تعامل کشورها با اسناد فراملی منطقه‌ای و بین‌المللی بوده است. با وجود مؤلفه‌های مذکور، نوع و شیوه جرم انگاری، نحوه تنظیم قواعد دادرسی و نیز کیفیت اولویت بخشی در انتخاب پاسخ‌های کیفری سرکوب‌گر و یا ارفاقی ناظر بر جرایم پولشویی، به طور کلی، متفاوت با تحولات اساسی حاکم بر حقوق کیفری در دهه‌های اخیر بوده است. پیشرفت و توسعه اقتصادی، احساس امنیت بیشتر اقتصادی، بهبود جایگاه ایران در عرصه اقتصاد جهانی و تقویت منافع ملی، از نتایج مبارزه با پولشویی است.